

Sønderborg Kommune
Johanne Burgemann
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

Naturbeskyttelse
J.nr. 2025 - 4705
Ref. frhod
Den 12. februar 2025

Afslag til plantning af træ og opsætning af mindetavle inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har den 20.12.2023 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til plantning af et egetræ til minde om grundloven og opsætning af tilhørende informationstavle inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 3717, Sønderborg, i Sønderborg Kommune.

Kystdirektoratet bemærker der også indgik en bæk i ansøgningsmaterialet, men at der ikke træffes afgørelse vedr. denne, da ansøger har oplyst, at de ikke er interesseret i delelementer af ansøgningen.

Kystdirektoratet gør opmærksom på at sagen har skiftet sagsnr. det tidligere sagsnr. var 23/09996 og det nuværende sagsnr. er 2025 – 4705.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Sønderborg Kommune har søgt om dispensation til at plante en Stilkeg til minde om grundloven, et A3 skilt til at informere forbipasserende om grundloven og grundlovs-egen, samt en rund bæk omkring træet. Den ansøgte placering er inden for strandbeskyttelseslinjen på matr. 3717, Sønderborg i Sønderborg Kommune, ved en mindesten for frihedskæmpere.

På figur 1 ses et kort med den ansøgte matrikel og det omkring liggende område.

På figur 2 ses et kort med den ansøgte placering på matriklen.

På figur 3 ses en tilsendt illustration af den ansøgte type bæk.

På figur 4 ses en tilsendt illustration af det ansøgte skilt.

På figur 5 ses et tilsendt billede af den ansøgte placering.

Fig. 1. Ortofoto 2022. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse. De hvide streger markerer de vejledende matrikelstel.

Fig. 2. Tilsendt fra ansøger. Den ansøgte placering på matriklen til plantning af træ og etablering af bæk og informationsskilt.

Fig. 3. Tilsendt fra ansøger. Illustration af den ansøgte bæk rundt om træ.

Kortbordskasette

Kraftig aluminium, ovnlakeret grøn farve. Monteres på væg, lige rør- eller kortbordsstander. Fås i flere størrelser.

Varenr.	kortmål i mm	lysmål i mm
2001A3	335 x 460	305 x 430
2001A3P	3 mm plexiglasplade for do.	
2001A4	252 x 335	222 x 305
2001A4P	3 mm plexiglasplade for do.	
308001	kortbordsstander som vist på billedet	

Fig. 4. Tilsendt fra ansøger. Illustration af det ansøgte skilt med mål.

Fig. 5. Tilsendt fra ansøger. Billede af den ansøgte placering mod kysten.

Ansøger har oplyst følgende:

"Sønderborg Kommunen ansøger hermed om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til plantning af et egetræ samt opsætning af bæk og informationstavle.

Sønderborg Kommune ønsker at plante et egetræ til minde om grundloven. Ved siden af træet ønskes der opsat en tilhørende informationstavle, hvor de forbipasserende kan få viden om grundloven og træet, der vil blive kaldt "Grundlovs-egen". Der ønskes plantet en stilk-eg (Quercus robur), der er hjemmehørende på egnen. Træet ønskes plantet i str. H18-20 mTk med en højde på ca. 5-5,75 meter.

Kommunen ønsker også at få tilladelse til at sætte en rund bæk op omkring træet der kan højne den rekreative værdi i området og være med til at gøre træet lidt særligt, se modelfoto nedenfor. Ved siden af træ og bæk ønsker kommunen at opsætte en klassisk informationstavle i str. A3 til formidling af fortællingen om grundloven og Grundlovs-egen, (...).

I 1999 blev der plantet en grundlovs-eg ved Sønderborg Slot i anledning af 150-året for Grundloven, men træet er siden blevet fjernet. Sønderborg Kommunes borgmester og direktion har aftalt, at der skal plantes en ny grundlovs-eg i Sønderborg, gerne tæt på kysten på et areal, der ejes af kommunen.

Flere forskellige arealer har været undersøgt i forhold til at være egnet som lokalitet. Sønderborg Kommunes borgmester og direktion har udvalgt arealet på skydebanestranden på matrikel 3717 Sønderborg ejerlav, hvor der i forvejen er en mindestenen for frihedskæmpere under 2. Verdens Krig med en tilhørende informationstavle samt en rekreativ sti (...).

Bæk, træ og ny infotavle ønskes opsat nordvest for den eksisterende informationstavle ved mindestenen.

Arealet ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen.”

Kystdirektoratet har været i dialog med ansøger omkring hvorvidt ansøgning udelukkende ønskes behandlet som helhed eller om delelementer af ansøgningen ville være af interesse. Ansøger oplyser følgende:

” Alle de ansøgte elementer hænger sammen, både træ, infotavle og bæk. Gives der afslag på træ og infotavle er der ikke behov for at opsætte nogen bæk på stedet.”

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte grænser til Natura 2000-område (nr. 197, Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als) som ligger ca. 30 m mod syd. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 173 og fuglebeskyttelsesområde nr. 64.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet bemærker, at strandbeskyttelseslinjen jf. naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, angiver en forbudszone, hvor der som udgangspunkt ikke må foretages tilstandsændringer. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lign., og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel. Kystdirektoratet bemærker, at forbuddet i § 15, stk. 1, også omfatter opsætning af skiltning.

Der er ansøgt om dispensation til plantning af et enkelt træ, samt opstilling af et informationsskilt, i et åbent grønt område.

Plantning af træ

Kystdirektoratet bemærker, at beplantningsforbuddet ikke gør sig gældende i lovligt etablerede haver, ligesom det jf. naturbeskyttelseslovens § 15a, stk. 1, nr. 8, er muligt at plante få enkeltstående træer uden for lovligt etableret have. Det er dog en forudsætning, at beplantningen er mulig i forhold til øvrig lovgivning, f.eks. fredninger efter naturbeskyttelseslovens kapitel 6 eller forbud i lovens § 3 mod tilstandsændringer på arealer med særligt beskyttede naturtyper. Plantning af få enkeltstående træer uden for den egentlige have betragtes ikke som en udvidelse af haven.

Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte ikke falder ind under ovennævnte undtagelser. Der er i vurderingen lagt vægt på, at der ikke er tale om beplantning i hverken lovligt etableret have, eller beplantning på en beboelsesejendom uden for lovligt etableret have.

Kystdirektoratet bemærker, at det ansøgte derfor skal behandles jf. den restriktive dispensationsadgang i § 65b, stk. 1, der træder i kraft ved særlige tilfælde.

Kystdirektoratet vurderer, at der ikke er tale om et så særligt tilfælde, at der kan opnås dispensation jf. § 65b, stk. 1. Der er i vurderingen lagt vægt på, at træet kan plantes på en placering uden for strandbeskyttelseslinjen. Der er yderligere lagt vægt på, at der ikke er en speciel tilknytning mellem den ansøgte placering og grundloven. Der er endeligt lagt vægt på, at en dispensation i dette tilfælde vil medføre en uønsket præcedenseffekt, hvor andre grundejere får en forventning om at kunne opnå dispensation i lignende sager.

Opsætning af skilt

Kystdirektoratet bemærker, at praksis jf. ansøgninger om skilte er restriktiv, og at udgangspunktet er et afslag. Ansøgninger om dispensation til skilte behandles jf. § 65b, stk. 1, der træder i kraft ved særlige tilfælde.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for

friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Kystdirektoratet bemærker, at der jf. praksis kun dispenseres til skilte der fremmer friluftslivet ved at formidle om naturen og dyre- og plantelivet i området hvor skiltet står, forudsat at det bliver placeret i nærheden af andre eksisterende lovlige anlæg.

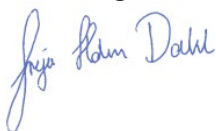
Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte skilt ikke falder ind under ovenstående. Der er i vurderingen lagt vægt på, at det ansøgte skilt ikke har til formål at formidle om naturen eller dyre- og planteliv i området, men nærmere skal formidle om grundloven og det ene træ der også er ansøgt om dispensation til. Der er yderligere lagt vægt på, at grundloven ikke har en specielt tilknytning til den ansøgte placering.

Kystdirektoratet vurderer derudover, at en dispensation i dette tilfælde vil have en uønsket præcedenseffekt, hvor andre grundejere får en forventning om, at kunne opnå dispensation i lignende tilfælde.

Kystdirektoratet træffer ikke afgørelse omkring bænken, da ansøger ikke ønsker delelementer af ansøgning, men udelukkende projektet som helhed.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til plantning af grundlovs-eg og opsætning af informationsskilt.

Med venlig hilsen

Freja Holm Dahl
frhod@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Sønderborg, soenderborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sønderjylland Øst, soenderjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Sønderborg, soenderborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 197,
Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 173		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 64		
Fugle:	Edderfugl (T)	Hvinand (T)

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))